

LIETUVISKAM VEIKIME

Los Angeles. — Kai peršautas sen. Robert F. Kennedy buvo nugabentas į Los Angeles miesto Central Receiving ligoninę, jam pagalbą teikti čia atskubėjo lietuviai gydytojas V. F. Baziliauskas švelniai užgaudamas sąmonės netekusio Kennedžio veidą, bandė jį atgaivinti šaukdamas vardu, davė nelaimingajam deguonio ir įšvirkstė adrenalino, kad sužadintų širdies plakimą. Kennedžio širdis pradėjo pumpuoti kraują. Deja, nei dr. Baziliauskas, nei kiti daktarų pastangos jau negalėjo Kennedžio išgelbėti.

• Antanas Šantaras, JAV LB centro valdybos informacijos reikalų vedėjas, centro valdybos pavestas, taria galimybes prie centro valdybos įsteigti specialią LB instituciją, kuri rūpintųsi socialiniais Bendruomenės narių reikalais.

• Lietuvos Jaunimo Dienos Čikagoje. Čikagos miesto bur-

mietras priėmė III Tautinių Šokių šventės delegaciją ir pareiškė, kad jis mielai sutinka liepos 5-7 dienas paskelbti Lietuvos Jaunimo Dienomis.

• Europos Lietuvių Jaunimo suvažiavimas įvyko liepos mėn. paskutinėmis dienomis, Huettenfelde, Vokietijoje (Vasario 16 d. gimnazijoje).

• JAV prezidentas paskyrė J. Stempužį garbės tarnybai — priekarių ėmimo komisijos Cayahogos apskrityje, jo darbas — svarstyti naujų komisijų bylas ir, kaip paskyrimo rašte sakoma, dirbti krašto gynybos tarnyboje. Šalia šių garbės pareigų kviatut, J. Stempužis taip pat yra vedėju "Tėvynės Garsų" ir "Baltijos Aidų" radijų.

J. Stempužio žmona Aldona Stempužienė drauge su kompozitorium D. Lapinsku ir aktorium Ba. ausku lapkričio mėn. yra laukiami Argentinoje, čia jie duos muzikos ir dainų koncertą.

GARSĖJANTI KINO ARTISTĖ - LIETUVAITĖ

Kino artistė Joana Šimkutė - Šimkus garsėja Prancūzijoje. Ji yra 24 metų amžiaus, gimusi Kanadoje - Halifakse. Augusti Montrealyje. Prieš ketvirtą metų ji išvyko Prancūzijon, kur vaidino keliuose filmuose. Prancūzų meno kritikai ją labai gerai įvertino. Šiuo metu Buenos Aires centre eina "Los Aventureros", filmas, kuriame ji vaidina svarbiausią rolę (cine Libertador).

• Gediminas Antanas Cibas — Cibavičius 1961 m. iš Argentinos su savo mamyte ir broliais persikele į USA, su pagirumu baigė universitetą ekonomijos mokslus — Lotynų Amerikos ekonomiją. Šiuo metu New-Mexico universitete pradėjo ruošti doktoratui. Rooseveltto universitete studijuoja du jo broliai Algimantas ir Rimantas.

• Rusai Lietuvoje nacionalizavo bites. Kas jas laikys bus didelis liaudies priešas. Mat medų rusai mėgsta, bet bitučių išlaikyti nemoka. Bet gi sugeba pykti ant svargusio kolchozninko, kad tas laikydamas keletą avių bičių nors šventėms gali paragauti medaus.

ROSARIO — ARGENTINA

Rosario "Raudonasis Kryžius" (Cruz Roja) minėdamas savo 75 metų jubiliejų, buvo pakviestas U.E.R.C.E. (Užsieniečių) komitėja, kurioje dalyvauja ir lietuvių atstovai. Rugpiučio 8 d. vyko eisenos iš San Martin aikštės iki Vėliavos paminklo (Monumento de Bandera). Lietuvių delegaciją atstovavo "Vabalikai" su tautiniais rūbais, vadovaujant p-lei E. Palaikytei. Rugpiučio 10 d. taip pat dalyvavo lietuvių delegacija lentos įteikime Raudonajam Kryžiui, Laprida 1553, Rosario. Lentoje yra paminėta ir lietuvių kolonija (Colectividad Litwana), kuri prisidėjo prie paminklės lentos paruošimo Rosario Liet. Bendruomenę atstovavo paminklinės lentos įteikimo proga pirmininkas Jonas Papečkys.

• Prov. Vyt. Malėla, po beveik dviejų mėnesių viešnagės Š. Amerikoje, aplankęs savo sūnų ir marčią ir didelį skaičių savo gerų senų pažįstamų iš Lietuvos ir Vokietijos laikų, sugrįžo namo.

Dėl didelių karščių ir truputį sveikatai sušlubavus, negalėjo dalyvauti III P. L. Bendruomenės Seime. Ponas Malėla atvežė 16 dolerių, kuriuos jam įteikė klėčiau gyvenę Argentinoje čekiečiai. Senelių Namams sušelpiti. Pinigai įteikti p. Grigaičiui, buvusiam Senelių Židinio komiteto pirmininkui.

• Paminėta Sarmiento 80 metų nuo jo mirimo sukaktis Bs. Aires mieste 3 Vasario (3 de Febrero) parke, kur Sarmiento garbei pastatyta statula. Sarmiento laikais buvo pakeltas Argentinos šventimas. Sarmiento pripažino, kad religija yra auklėjimo būtinas dalykas. Nors Sarmiento buvo liberalinių pažiūrų, bet gerbė religiją.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Franqueo Pagado Concesión N° 4016
	Tarifa Reducida Concesión N° 1384

SUSIRŪPINKIME MŪŠŲ JAUNIMU

Jau senokai yra susirūpinta mūsų seneliais, norima pastatyti jiems namus. Tačiau, gal net labiau, reikėtų susirūpinti mūsų jaunimu, nes jie yra mūsų ateitis. Yra puiku, kad mūsų jaunimas įgyja universitetų diplomus ir daro pažangą siekdami gerbuvio, bet bus gaila, jei jie neišmoks pagrindinio dalyko — savosios kalbos. Yra pavojus, kad po vieno kito dešimtmečio lietuvių kalba gali išnykti lietuvių sukurtose organizacijose, gali nelikti kam leisti ir redaguoti mūsų laikraščius gali išnykti tų laikraščių skaitytojai ir lietuviškos pamaldos. To išvengti yra nereikalaujanti išlaidų priemonė — reikia kalbėti lietuviškai. Pirmon eilėn namie šeimose vaikai vienkart su čiulptuku turi įgyti lietuvių, pirmi vaiko išmokti žodžiai turi būti lietuviški. Savo tarpe lietuviai turi kalbėti lietuviškai.

Kai kurie tėvai vengia namie kalbėti lietuviškai bijodami, kad vaikai neišmoks gerai krašto kalbą. Tesingas jų susirūpinimas, nes reikia gerbti ir būti lojaliems kraštui, kuriame gimstama ir gyvenama. Tačiau galima užtikrinti, kad tokio pavojaus nėra, vaikai mokėdami savo kalbą dar geriau išmoks krašto kalbą, nes bus lingvistiniai daugiau išlavinti. Modernus išsilavinęs žmogus dabar moka tris ar keturias kalbas.

Mokyklose vėliau išmoktoji kalba vaikui nebus gimtoji kalba, o tik viena iš svetimų kalbų, kurią suaugusieji ji verčia mokytis. Todėl lietuviškai kalbėti vaikai turi išmokti namie iš tėvų, o ten kur nėra lietuviškų mokyklų, tėvai namie turi išmokyti vaikus ir lietuviškai skaityti bei rašyti. Tik prisiminkim Lietuvos Vargo Mokyklą — mūsų motina prie ratelio verpdama išmokydavo vaikus skaityti. Galima teisintis, kad tėvai negali išmokyti, nes nemoka ar silpnai moka. Visai nemokančių turbūt nėra, yra gal būt tik netobulai mokančių. O kas gi iš mūsų moka tobulai lietuvių kalbą? Todėl pirmos eilės mokyklas (ar kursus) reikėtų steigti ne vaikams, bet tėvams ir suaugusiam jaunimui. Be to prie Bendruomenės reikėtų sudaryti grupę, kuri rūpintųsi lietuvių išlaikymu.

Jei neturėtumėm pasiruošusių lietuvių kalbos dėstytojų, tai reikėtų parinkti iš jaunimo kelis kandidatus ir pasiūsti vieną ar du į JAV pasitobulinti pas kalbiniakus. Jie galėtų ateityje būti ir mūsų laikraščių redaktorais. Reikėtų jiems skirti stipendiją, nes tai turėtų būti ne poros mėnesių, bet rimtos ir ilgokos studijos. O gal pavyktų išprašyti bent vieną tokią stipendiją iš Vliko ar Balfo ar JAV Bendruomenės?

Jei namie šeimose ir suėję savo tarpe nekalbėsime lietuviškai ir neskaitysim lietuvišką spaudą, tai nuo nutautinimo neišgelbės nė mokyklos.

Gediminas Burdulis.

VISAME PASAULYJE

• Meksikoje vanduo užliejo tris kaimus. Šiaurinėje Meksikoje po trijų dienų be perstojos lietaus išsiliejo viena didelė užtvanka užliejanti tris kaimus.

• De Gaulle kritikuoja Jaltos pakta. Spaudos konferencijoje De Gaulle smerkia Jaltos pakta, pasirašytą tarp trijų didžiųjų valstybių Anglijos, Rusijos ir Š. Amerikos, pagal kurią Europa liko suskaldyta.

• Paminėta Argentinos revoliucija. Rugsėjo 16 d. su dideliomis iškilimėmis visoje Argentinoje, ypač Kordoboje buvo paminėta 1955 metų revoliucija kurioje buvo pašalintas diktatorius J. Peron. Revoliucija prasidėjo Kordoboje, paskui perimė ir į Buenos Aires, kur rugsėjo 16 d. įvyko kruvinos kovos kurių metu žuvo karių ir civilių žmonių, buvo apdenginta visa eilė bažnyčių ir areštuota daug kunigų. Tai buvo paskutiniai peronistų "pasirodymai" viešai. Peronui pralaimėjus prasidėjo nauja epocha, kurioje dabar randasi Argentina, dar vis jausdama peronizmo žaizdas.

• Jugoslavija pasiruošusi gintis. Po paskutiniųjų įvykių Čekoslovakijoje maršalas Titas ėmėsi saugumo priemonių sumobilizuodamas netik kariuomenę, bet ir civilinę policiją, kad gautų reikalui esant apsiginti nuo rusų grąšinimų.

• Pietų Amerikos užsienio ministrai spalio 7 dieną susirinko UNO patalpose dalyvauti metiniame pilname visų kraštų atstovų sesijoje. Iš viso dalyvaus 23 Pietų Amerikos ministrai (išskyrus Kubą).

• Viduržemio jūroje prie Nicos miesto nukrito prancūzų lėktuvas su 95 keleiviais, kurie visi žuvo liepsnose užsidedus lėktuvui. Kaikurie žvejai iš tolo matė tikrai ugnies šviesas.

• 33 Afrikos tautos Alžyrijoje susirinko svarstyti savo kontinento problemas. Ta proga į konferenciją buvo nuvykęs JNO sekretorius U Thant. Nigerijos karas ir kitos problemos laiko Afrikos kontinentą įtampoje, kuria pasinaudoja komunistai kiršinti tautas vienas prieš kitas.

• Rusai pavijo amerikonus. Paskutiniai metais rusai pasivijo amerikonus tarpkontinentinių rakėtu gamyboje. Tik gėrni kad rusai dar toli gražu nepavijo amerikony povandeniniuose taro laivuose. Tuo tarpu komunistinė Kinija atsiliko rakėtu gamyboje, dėl vidinių paskutinių metų raudongvardiečių kovų rašte.

• Europai nori padėti Pietų Amerikai. Europos tautų Taryba Strasburge išdirbo planą kaip padėti ekonomiškai Pietų Amerikai. Tiki šiol Europos prekybiniai ryšiai daugiausiai yra palaikomi su Afrikos ir Azijos kraštais.

• Čekų spauda nenori nusileisti. Rusams uždėjus spaudos cenzūrą Čekoslovakijoje, po trumpos tvlos, vėl pasirodė kritiški balsai, reikalaujanti spaudos laisvės. Nelengva bus rusams nutildyti spaudos laisvės balsus, kurių jie labai bijo.

• Dideli potvyniai Anglijoje. Po trijų dienų lietaus Londone buvo patvynusios gatvės ir apsunktintas susisiekimas. Vis kyla Temzės upės vanduo.

• Urugvajaus prezidentas J. Pacheco Areco lankosi Čilėje, kuri mini 158 savo nepriklausomybės sukaktį. Čilės prezidentas Edv. Frei priėmė Pacheco labai šiltai. Abu turi pasitarimus dėl bendrų abiejų kraštų reikalų.

• Už dr. Kingo atsiminimus New Yorko leidėjai našlei pasiūlė 750.000 dolerių iš anksto

Lietuviškas kinas "VYTIS", lapkričio mėn. 10 dieną 16.30 val. Lietuvių salione, Brasil 835, Avellaneda ruošia lietuviškų jubiliejinių filmų šventę. Ta proga bus paminėta:
1) Lietuvos Nepriklausomybės jubiliejiniai metai.
2) 35 metų Dariaus ir Girėno žygio sukaktis bei 35 metai kino "VYTIS" sukaktis.

Temperley ir Adroque "Aušros" choras rengia PAVASARIO ŠVENTĘ kuri įvyks spalio mėn. 12 d. 19 val. su Meninė programa Vaisėmis Bufetu Šokiais Pe'las skiriamas senelių namų statybai paremti. Įėjimas vyrams 500 pezų, moterims 350 pezų, vaikams 200 pezų. Plašoma bilietus įsigyti iš anksto. Parengimo Vieta: Čekoslovakų salionas Av. Pasco 1229, Temperley. Bufetas bus atidarytas nuo 5 val. p.p. Galima privažiuoti: iš Temperley - col. La Perla Nr. 21 arba 103. iš Lomas - col. 66 Nr. 4 ir 6; 78. iš Avell. - col. San Vicente ir La Perla. iš La Platos - autobusas La Costera. Rengėjai.

Rugsėjo mėn. 28 d. 21 val. S.L.A. JAUNIMAS L.U.A. Dr. V. Kudirkos patalpose Avda. San Martin 3175, Lanus PAVASARIO SUTIKIMAS Vaisės — Šokiai Bus renkama: PAVASARIO KARALAITĖ — MISS PRIMAVERA — Dvi Princesės — Premijos — Šokiams Grieš Orkestras Visus maloniai kviečia S.L.A. Jaunimas L.U.A.

Okupuotoje LIETUVOJE

OKUPANTAI IŠMETĖ IŠ MOKYKLŲ LIETUVOS ISTORIJA

Lietuvoje okupantai uoliai tesdami caristinę rusinimo politiką, išmetė Lietuvos istorijos kursą, vieton jo įvedė Sovietų Sąjungos istoriją. Tą faktą patvirtina "Komjaunimo Tiesa", kur sakoma, kad stojant į aukštąsias mokyklas reikia be kitų specifinių dalykų laikyti iš Sov. Sąjungos istorijos, bet nereikia egzaminų laikyti iš Lietuvos istorijos. Tas okupantams daug patogiau, nes jie Sov. Sąjungos istorijos kurse, gali giliau vesti rusinimi politiką ir savo partinę propagandą.

SENIAUSIA LIETUVĖ — 131 METŲ

Vilniaus rajono Antavilių seneliu prieilaudoje randasi Sofija Miniotienė, kuri jau sukako 131 metus, gimusi Šventragių kaime Kelmėje. Ištekėjo prieš šimtą metų, bet vyras mirė po dviejų metų. Didžiąją savo gyvenimo dalį praleido kaip samdyne, ūkio darbininkė. Prieglaidoje gyvena nuo 1961 metų. Ji yra gana stipri vaikšto, pati apsirengia ir pasi-taiso lavą.

LIETUVOJE TRUKSTA GINTARO

Gintarinių puošmenų dirbtuvei Palangoje, jos vedėjo žodžiais (Tiesa, Birž. 20), kasmet reikia maždaug septynių tonų

gintaro. Iš gyventojų, renkančių gintarą tiek nesurenkama. Vienintelis žaliavos teikėjas esąs "Kaliningrado (Kalaliaučiaus) srities Jantarnyj gintaro kombinatas" (Palvininkų kasykla, Mažojų Lietuvoj). Bet iš ten teikiamas gintaras esąs labai blogas. Dar prieš I Did. Karį buvo užtikta žymių, kad gintaro gali būti Kuršių mariose, bet tuo tarpu nėra nei plano nei pinigų tiems ieškojimams atgaivinti. Be to sakoma, kad atlyginimas gintaro apdirbimo specialistams ir dailininkams yra sumažintas viena kategorija. Anksčiau gintaru domėjosi daugiau dailininkų, o dabar jau tokių megėjų nebėra. Tad nė vien dėl žaliavos blogumo menkėja puošmenų meninis lygis.

"POTERIAI" LIETUVOJE

"Vardan tėvo Lenino ir sūnaus Stalino ir jų prakeiktojo komunizmo."

"Sveika, Rusija, nelaimės pilnoji. Stalinas su tavimi Tu paniekinta Europoje ir paniekintas tavo nekultūringas vaišius Stalinas. Sventoji Lietuva, mūsų motina, gelbėk mus nuo azijatų. Būsim tau dėkingi dabar ir mūsų mitties valandoje".

SIBIRO KANKINIŲ MARIJA ČIKAGOS ALTORIUJE

Vieno Sibiro kankinio sukurtas Marijos paveikslas (išlenktas iš skardos), kurį atvežė grįždami iš Sibiro (per Japoniją ir Bei-

rutą) Anderso armijos daliniai, buvo iškilmingai įneštas su Dievo Motinos procesija, kurioje buvo nešamas paveikslas, o mergaitės apsirengusios tautiniais rūbais nešė Sibiro lietuvių maldaknygės originalo rankraštį. Procesijoje dalyvavo septyni buvę Sibiro tremtiniai, dabar jau laisvėje. Paveikslą pašventino kunigas K. Juršėnas taip pat buvęs tremtinys Sibire...

• Vysk. Pr. Brazys, miręs birželio mėn. praeity metų Romoje, buvo užsakęs pas kompozitorių Alfonsą Mikulskį parašyti lietuviškas mišias su liaudies muzikos instrumentų pritarimu. Mišios baigiamos rašyti.

• Lietuvis Antarktikoj. Į Antarktiką, su tryliktąja rusų tyrinėtojų ekspedicija, yra nusiųstas ir lietuvis Rmantas Skiauteris, kaip "Tiesos" korespondentas. Mirne, rusų stovykloje Antarktikoje, yra įrengtas stulpas, ant kurio pritvirtinami užrašai — atstumo rodyklės, rodančios atstumą iki įvairių miestų. Tas rodyklės pritvirtina įvairūs ekspedicijos dalyviai, patys pasirinkę miestą, į kurį rodo atstumą. Rmantas Skiauteris pranešė, kad šių metų sausio 23 dieną jis iškilmingai pritvirtinęs prie to stulpo lietuviškai parašytą įrašą: "Vilnius — 14.652 km".

• Įžymi Brazilijos lietuviė Irena Šimonytė persikėlus į Čikago ištekėjo už Balašio. Irena Šimonytė — Balašienė yra žinoma ir Argentinoje, kur ji kartkartėmis atsilankydavo, taip pat su savo sesute dalyvavo Pietų Amerikos jaunimo stovykloje, Villa del Dique, Kordoboje 1962 m.

TRIGUBAS STEBUKLAS Į KURĮ "BALSAS" PATIKĖJO

KURČIAS IŠGIRDO, AKLAS PAMATĖ IR IGNORANTAS PARAŠĖ

A. L. Balsas rugs. 5 d. nr. "kaimynas" rašo, kad Villa del Dique, K. Stankūno kun. Marijonams padovanojame name, lietuvių aukomis yra įrangta bažnyčia, tuo praturtinant Vatikaną. Atrodo, kad tas vargšelis kaimynas pavydi, kad tą namą ne jam padovanojo ir tarsi neturėtų iš ko sau namo pasistatyti. Tik po 14 metų išgirdo skambant varpus nuo įrengimo pusiau viešos koplyčios (ne bažnyčios), kuri prieš pusantų metų buvo perkelta į didesnę salę. Prie jos įrengimo prisidėjo daugelis ir vietnių katalikų. Pav. iš 12 naujų suolų tik 2 paaukavo lietuviai.

Toliau kritikuoja kleboną V. Šimanskį (nors lig šiol nė vienas ten gyvenęs kunigas neturėjo klebono teisių nė pareigų, o priklauso savo Viršūninkų ir vietos Vyskupo nuostatams), rugp. 15 d. pamaldas, pašiepdamas Marijos Nekaltą Prasidejimą. (To nedarydavo nė Lietuvos žydai). Tik kurčias galėjo girdėti, kad per Marijos į dangų paėmimo Sventę būtų aiškinama apie Marijos Nekaltą Prasidejimą, nes pastaroji Sventė yra 8 d. gruodžio. O jei buvo paminti kai kurie liūdni gyvenimo įvykiai, paimti iš katalikiško žurnalo, tai dėl rimto pasipriešinimo nekaltų sielų žudymo ir atitraukimo nuo Dievo, nes visiems yra žinoma kiek visur yra papikti-

simų ir suvedžiojimų. Prie to neabejotinai prisideda ir blogi kaimynai ir A. L. Balsas, tam pačiam numeri spausdindamas portnografišką straipsnį "Motis ir pasaulis" skyriuje.

Be to, tas kaimynas skundžiasi A. L. Balsui, lyg jis turėtų teisę tvarkyti koplyčias ir pamaldas, kad jau nesimato Lietuvos trišpalvės ir kad laikomos "ispaniškos Mišios". Kiekvienas katalikas žino, kad nėra ispanišku, bet katalikų Mišios ispanų ar kitose kalbose. Kadangi Villa del Dique yra vos kelios lietuvių šeimos, tai bendrose šventėse neįmanoma Mišias laikyti lietuviškai. Gaila, kad ir gegužinėse ir kitose grynai lietuviškose pamaldose, kurias įvedė kun. V. Šimanskis, ir net Vasario 16 d. iškilminguose minėjimuose, kai visuomet yra iškeliami Lietuvos trišpalvė dalis kaimynų atsisakė dalyvausti, nes atrodo, turėjo eiti "grybauti".

"Visa pažanga vystosi spausdinto žodžio dėka", rašo Balsas, ir prašo remti jo vaju. Ir pusiau girtas supranta, kad gera pažanga vystosi tik geros spaudos dėka, bet ne kiršinančios, šmeižiančios ir nuodijančios. Taigi protingas žmogus ir tikras patrijotas, nemint jaut tikrų katalikų, negali remti ir save nuodyti Balso melais, pornografijomis ir kitais "receptais".

Dalyvis,

Pijus Gudelevičius.

APLINK AMERIKOS KONTINENTĄ

Dievas davė galimybę, kad galėjau aplankyti įvairias šalis, pavežinėti ir pačioje Argentinoje ir šiek tiek pažinti kraštą, kuriame gyvenu. Tik vienas miestas — Tucuman — jau senai viliojo mane. Brangus jis yra argentiniečiams, nes čia 1816 m. liepos 9 d. garbingieji Argentinos vyrai, kurių tarpe didelė dalis dvasiškių, paskelbė plačiam pasauliui Argentinos nepriklausomybę. Prisimena man Monteagudo figūra, toli pramatantis Alberdi, didelis planuotojas Avellača ir jų gyvenimas ir darbai surišti su Tukumano istorija.

Išvykdamas į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą Bogotoje, pasukau Kordobos, Tucumano, Jujuy kryptimi, kad pažinti ir pasigėrėti tomis vietovėmis, susitikti su savo toli gyvenančiais tautiečiais, o savo išpuodžius kiek įstengsiu, pasidalinsiu su "Laiko" skaitytojais.

Drauge su "Laiko" redaktorium J. Mikalčium, pasiekėm Kordobos miestą ir pirmoj eilėj pasukom į "Osram" fabriko direktoriaus ir Aušros Vartų parapijos Avellanedoje šeštadieninės mokyklos buvusios mokytojos p. Antano ir Stasės Balinskių namus, kur buvome nepaprastai maloniai priimti, daug kuo aprūpinti ir pavaišinti. Aplankėm ir senosius Kordobos miesto gyventojus lietuvius — veikėjus, tai pp. Sadukus, Bendinskus, Meilučius, Sulcus. Vietos lietuviai su nepaprastu atsidėjimu ruošėsi 6-jo S. L. Argentinoje Kordobos skyriaus bibliotekos atidarymui. Ta šventė įvyko rugpjūčio 10 d. Atvyko nemažas būrys, apie 20 žmonių, svečių iš Buenos Aires, daugumoje garbingi Susivienijimo veikėjai. Aplankėm Susivienijimo namus, apžiūrėjome naujai pastatytą bibliotekos patalpą, kuri jau baigiama įrengti, susipažinome su šalies pertvarkymo planais ir gerėjimės tos neskaitlingos lietuvių kolonijos nuveiktais darbais, kurie stebina net ir vietinius gyventojus argentiniečius.

Aplankius ponus Bendinskus ir seseles Kazimierietes, jau vienas pasukau Tukumano link. Tikėjausi važiuoti per Kordobos kalnų dalį, tačiau niekur jų neužkliudėm. Lygumos ir vien tik lygumos. Autobusas paprastas, tačiau turėjo visus patogumus. Patarnautoja nuolat vaišino saldainiais, pyragaičiais ir Coca-Cola. Kelionė nebuvo varginanti, nors ištisus 12 valandų negavome iš autobuso išlipti. Mane stebino mažai kur matytas vaizdas: elegantiškai apsirengusi ponja

ir jos dukra autobuse kalbėjo rožančių, o šalia manęs sėdįs vyras skaitė mažą knygėlę, atrodo, Kristaus Sekimą. Kiek pavažiavus autobusas prigužėjo stambių augalotų vyrų, nešini netvarkingai surašiotų ryšuliukų, manau, turėjo būti boliviečiai, nes anksčiau tokių nebuvau matyti.

TUCUMANO ISTORINIAME MIESTE

Pasiekęs Tucumano miestą, pirmoj eilėj jaučiau pareigą aplankyti lietuvių kolonijos Tafi Viejo senosios 1908 metų emigracijos palikuonis, iš kurių pamintini: Juozas ir Vincas Čepėnai, Kazimieras Pauluckis, Antanas Banys, Juozas Vizbaras, Antanas Slanis, Jonas Šidlauskas, Jonas ir Petras Avižieniai, Jurgis Grimalauskas, Ignas Mackevičius, Anelė Valenčiute, Jonas Valenčius ir kiti. Jie sukūrė Tucumano ir Tafi Viejo (16 km. nuo Tucumano) lietuviškas kolonijas, kurios ankstybesniaisiais laikais gražiai reikšėsi kultūrinuose ir tautiniuose baruose. Iš jų, Jono Avižieniaus (sūnaus) pirmiausiai klabinau duris, tačiau ir jis jau pora metų kaip yra miręs, bet mane gražiai priėmė ponai Valinčiai, kurie gerai privaišinę suteikė daug informacijų apie šiu aplinkinių lietuvių. Tikslinės žinios apie juos tilps "Lietuviai Argentinoje" antrąjo laidoje.

Pasisvečiavęs pas malonius lietuvius, aplankiau Congreso de Tucuman. Jame daug dokumentų ir originalių aktų iš nepriklausomybės paskelbimo laikų, kurie jautriai nuteikia net ir svetimtautį, prisimenant Argentinos tautos didžiųjų vyrų padėtas pastangas ir išgyventus momentus skelbiant savo tautos nepriklausomybę. Lankytojų knygoje daugybė parašų, rodo, kad argentiniečiams šios vietos aplankymas padaro didelio išpuodžio.

Apsirūpinau dvasiniai La Merced bažnyčioje. Joje yra šv. Mergelės La Merced figūra, į kurios rankas generolas M. Belgrano įdėjo valdžios lazda, suteikdamas jai "Virgen Generala" titulą. Prie jos kojų ir aš suklypęs meldžiau mūsų tautos kovotojams ir darbuotojams džiaugsmingos pergales mūsų tautai.

Aplankęs šventovę ir miestą, kuriame yra daug kolonialinių pastatų leidausi toliau.

(Bus daugiau)

Tragiškai žuvus jaununolei — visuomenininkei ZUZANAI VANAGAITEI, jos liūdinčiai mamytei ir šeimai bei visam Argentinos lietuvių jaunimui reiškiu nuoširdžią užuojautą

Algis Zaparackas.

Viešpačiui pašaukus didelę lietuviybės ir jaunimo veikėją mokytoją ZUZANĄ VANAGAITE, dėl netikėtos mirties skaudaus smūgio pritrenktiems jos mamytei, broliui ir kitiems šeimos nariams reiškiame nuoširdžią užuojautą.

E. Diminskai ir šeima — Chicago.

Staiga netekus jaunos ir energingos lietuviškos dirvos darbininkes Argentinoje ZUZANOS VANAGAITĖS jos liūdinčią mamytę Oną Vanagienę, brolių Joną su vaikais gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

O. S. Stanaičiai — Chicago.

Skaudžiai žiniai pasiekus del mokytojos ZUZANOS VANAGAITĖS mirties giliai apgailestautami tragišką įvykį reiškiame nuoširdžios užuojautos jos skausmo prislėgtai mamytei Onai Vanagienei netekusiai mylimos dukros, "Ažalyno" ir Lietuvių Centro mažųjų ansambliams netekusiems vedėjos ir mokytojos, Argentinos lietuvių jaunimui netekusiems aktyvios draugės ir visai Argentinos lietuvių kolonijai netekusiai energingos ir pasišventusios lietuviškų dirvonų darbininkės.

Buvę Argentinoje, lietuviai gyvenantys Čikagoje.

Tragiškai žuvus susisiekiimo nelaimėje p-lei mok. ZUZANAI VANAGAITEI, kuo nuoširdžiausiai užjaučiame tą skausmo valandą jos liūdinčią motiną ir visą Argentinos Lietuvių Koloniją ir kartu liūdime.

Tačiau tas mūsų liūdesys yra, taip pat, ir vilties pilnas. Tikimės, kad jos šviesus prisiminimas, — kada mirtis ją išplėšė iš mūsų tarpo pačiame jaunystės metų pražydyjimo grožyje ir darbingume — pažadins daugelį kitų jaunuolių, paimti tą degantį fakilą: Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės fakilą iš jos bejėgės rankos ir jį vėl aukštai iškelus drąsiai bei ištvermingai nešti tolyn, skatinant visus kovoti, dirbti ir aukotis už visa kas yra kilnu, gera, dora ir gražu

Urugvajaus Lietuvių Jaunimo vardu
Edmundas Andriuskevičius.

Mokslas + Menas + Literatūra

LIETUVIAI PRIE MASKVOS VARTŲ

Siemet minime ypatingą sukaktį — 600 metų, kai lietuviai buvo apsupę Kremlį. Tame laikotarpyje lietuviai buvo įvykdę tris žygius į Maskvos vartus. Pirmą kartą Algirdas buvo nuvykęs prie Maskvos 1368 metais pagelbėti grįžti sostan Tverės kunigaikščiai Algirdo svainiui, Mykolui. Lietuviai tada apsupo Kremlį ir sunaikino Maskvos priemiesčius.

Kai vėliau Maskvos kunigaikštis Dimitrijus, Donskoju vadinamas, vėl pradėjo puldinėti Tverę, Algirdas, Kęstutis, Vytautas ir kiti kunigaikščiai apgulė Maskvą antru kartą. 1370 metais. Po 8 dienų apgulimo Dimitrijus — Donskoj išėjo į kalvą nuo tų laikų iki šiandien tebevadinama POKLONNAJA GORA (nusilenkimo kalva), nusilenkė prieš Lietuvos valdovą Algirdą. Pagal to laiko totorių chaną įvestus klusnumo ir pagarbos papročius Rusijoje, Dimitrijus Donskoj atsiklaupė ženklan Algirdas Kremliaus vartuose įsmeigė savo ietį.

Kai Maskva nepaisė 1370 metais pasirašyto susitarimo, lietuviai trečią kartą atsirado prie Maskvos vartų, 1372 metais. Lietuviai šį kartą per pasiuntinį pasiuntė maskviečiams deglą, pranešdami, kad jie atsirasi prieš baigiant deglui degti, ir an vartų ietimi prisegė užrašą: "Didvyris yra tas, kuris kovoja iššauktas prieš savo valią, o ne tas, kuris sukelia karą".

Dimitrijus greit sutiko su jam pastatytomis sąlygomis. Vėlykų sekmadienį Kęstutis su savo kariuomenės vadovybe įėjo į Kremlį, įteikė Vėlykų margutį Dimitrijui ir jį pabučiavo, pa-

gerbdamas vietinius papročius. Taika buvo atstatyta, prekybos laisvė užtikrinta ir sienos ties Možaisku ir Ugros upe nustatytos.

Taip rašoma dr. K. Jurgėlos istorijoje, kur ir nurodomi ir šių žinių šaltiniai.

"Draugas".

MIRĖ VOKIEČIŲ FIZIKAS PROF. OTTO HAHN

Liepos 28 d. Vokietijoje mirė atominės eros architektas mokslininkas Otto Hahn, sulaukęs 89 metus amžiaus.

Visą savo amžių dirbdamas prie mokslinių tyrimų, padarė nemažai naujų atradimų, bet didžiausias jų padarytas 1938 m. kai jam pasisekė suskaldyti urano atomus, juos bombarduojant neutronais. Suprato, kad surado metodą atominiai bombai pagaminti, todėl nutarė savo atradimą laikyti paslaptį. Panaudojo visą savo įtaką bendradarbiams ir kolegoms paveikti, kad tik jie nacių vadams neišduotų šitos paslapties. Nacių klausinėjami, jie aiškino apie nenugal mus sunkumus.

Jo bendradarbis žygas dr. Lise Meitner turėjo bėgti nuo nacių ir Hahn paslaptį nunešė sąjungininkams. Apie pirmos atominės bombos sprogimą Japonijoje, sužinojo būdamas amerikonių nelaisvėje Anglijoje. Hahn verkė ir jį turėjo internuoti ligoinė. Dar tebebūnant ligoinėje, jam buvo paskirta Nobelio premija.

Tačiau didžiausią premiją jam suteikė jo paties sąžinė už jo moralinį akta atsiskant garbės ir slepiant nuo karo vadų savo atradimą, kad tik nebūtų panaudotas masiniam žudymui.

LIETUVOS HIMNO ISTORIJA

Himnų yra įvairių rūšių: bažnytinių, valstybinių ir organizacinių.

Lietuvos himnas, kurį dabar giedame, turi savo įdomią istoriją. Jis buvo išrinktas iš daugel kitų tam tikslui sukurtų himnų. Jau nuo 1880 metų tam tikromis progomis Seinų kunigų seminarijos klierikai pradėjo giedoti tautinį himną — rašytojo Adomo Mickevičiaus "Tėvynė Lietuva, tu kaip sveikata". Šį himną Susivienijimo Lietuviškų Katalikiškų draugijų seimo metu 1888 m. Mahanoy City, Pennsylvania, po pamaldų pirmą kartą sugiedojo. Nuo tada himnas paplito į kitas Amerikos kolonijas, po 1893 m. kada buvo minima Simano Daukanto 100 metų sukaktis, buvo giedotas kitas himnas: "Lai gyvuoja mus tauta", kurio žodžius parašė kun. Jonas Zylis (Jonyla).

1898 m. laikraštis "Tėvynės Sargas" paskelbė vysk. A. Barausko "Tu Lietuva, tu mieliausia mūsų motinėle", ragindamas jį laikyti mūsų himnu.

Kurį laiką šios dainos lenktyniavo Amerikos kolonijose. Vėliau Lietuvos himnu siulė priimti "Dievas galybių su mumis" ir Maironio — "Kur bėga Sešupė".

Ginčiai kilo ir dėl Sauerveino "Lietuviais esame mes gimę". Tik 1905 metais pirmą kartą Vilniuje viešai buvo sugiedotas dabartinis himnas V. Kudirkos "Lietuva, Tėvynė mūsų". Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė patvirtino šį himną 1918 metais ir ligi šiandien jis yra giedamas.

"Tėvynė".

"ALKANA ŽEMĖ" — NAUJA KNYGA

autorė Stasė Šakyatė
išleido Ateitis.

Kas iš mūsų nėra bandęs savo pergyvenimus, jausmus, išpodžius išsakyti eilėraštyje. Ir nė vienam atrodydavo, kad jo pergyvenimai savo gilumu vieninteliai pasaulyje, tad jau būtinai turi būti persakyti kitiems. Litydomos eilutės prie eilučių, renkami — keičiami žodžiai. Daug kuoopštaus darbo, bet daugumas visgi nedrįsdavo parodyti jį viešumon — "kūryba" trunidavo kur užmiršta. Kiti gan įžūliai visur rodosi ir nepastebi klausytojų — skaitytojų slepiamų ironiškų šypsnų. Ir tik nedaugelio kūryba užsitarnauja poezijos vardo. Poezija: laisva — ne dirbtiniai lipdoma, jautri, vaizdinga kalba, perkelianti skaitytoją į vaizduojamus peizažus — pasaulį, užkrečiantį išgyventi poeto pergyvenimus.

Tokios mintys kilo perskaičius "Alkaną Žemę". Su dėmesiu peržiūrėjau rinkinėlį visus 70 puslapių, neliuki patenkintas, netandī to, ko ieškai poezijoje.

Vra originalių dalykėlių:

"Kai lankau tyloje gimusias šalis,
Mane pasitinka šviesos siluetai,
daiktų nesukaustytos formos,
nematyti takai —"

(Sapnas 20 pusl.)

"užverst sunkias devynias mąstymų knygas,
ir lėkt į vasarą,
ka'p paukščiai"

(37 pusl.)

Matai, kad poeti pasaulis nėra skurdus, kad jį turėtų daug ką pasakyti savo skaitytojams, bet... čia susiduri su tuo ne maloniu "bet": daugelyje dalykėlių skaitytojas neįstengia sekti autorės minties, negali įsijausti į jos vaizduojamą pasaulį. Turi lauzyti galvą, lyg bandydamas įminti sunkią jeroglifų mįslę.

Tuomi kiek primena "moderniškąjį meną", kurį vargu kas supranta. Vieni nežymiai truktelė pečiais ir nueina, o kiti, bijodami likti palaikyti "nemokšomis", sustoja, stebisi "gėrisi". Sudaromos komisijos premijoms skirti, diskutuojama. Kiti sakytu — XX amžiaus tragikomedija

O ne vienas tų menininkų galėtų labai puikų paveikslą nutapyti, bet — reikia būti originaliam, eiti su srove —

Mūsų poetė matyt, nepagalvojo, kad gilius mintis neišsakyti dviem žodžiais taip, kad būtų daugumos skaitytojų suprantama, pagaunama. O mūsų laikų žmogus ja uir taip turi per daug rūpesčių į galvosukų, kad dar liktų jėgų jeroglifų mįslėm minti.

Patiko dailininkui Vicent Van Gouch skirtas eilėraštis:

"Kai tamsūs kiparisai
į neramias žvaigždes pakyla,

ir juodai varnai
sparnų aštriais gėsta's
gelsvas
rugienas raižo,

matau ir vėl
kaip tavo skausmas
į drobę
teka."

(65 pusl.)

Pov. Mačernis.

LIETUVIŲ SEIMAS NEW - YORKE

LAISVĖS KOVOS METAI

Kad ir liūdesio ženkle, mūsų Tėvynei tebenešant vergijos nelaisvę, tačiau šie jubiliejiniai Nepriklausomos Lietuvos atsotymo metai visame pasaulyje minimi ko iškilmingiau, ko svarbesniais susirinkimais, suvažiavimais, šventėmis, lietuvių tautinės kūrybinės dvasios pasireiškimais. "Gražinos" pastatymas Čikagoje, Tautinių Šokių šventė ten pat, stovyklos, vis tai lietuvių dvasio atgavimo momentai, kurie pagarbiai pastebimi ir kitataučio nepriešiška mums nusistačiusio.

Šiais metais tarptautinei skaitytojų publikai apie Lietuvą paskelbta eilė leidinių. Stambus veikalas angliškai apie Kanados lietuvius, Argentinos lietuvių jaunimo išleista "Lituanica", Rosario mieste dar šiais metais pasirodysianti "Lietuviai Argentinoje" antroji laida. Ir kitos informacinio ar literatūrinio pobūdžio knygos.

PASAULIO METROPOLIS

Neabejotinai žymiausių šių minėtų lietuvių išeivijos gyvenime įvykiu, laikytina III Lietuvių Seimas New Yorke. Šiame mieste jau eilė dešimtmečių susiveda prekybinio finansinio pasaulio gyvenimo siūlai, čia vyksta tarptautinio masto meniniai parengimai — teatrai, meno pa-

rodos, įvairūs politiniai suvažiavimai, čia ir Jungtinių Tautų sesijos, kuriose, kad ir ne lauktu šio parlamento steigėjų efektyvumu bei teisingumu, sprendžiamos pasaulio problemos, tačiau vistiek jis pasilieka pasaulinis forumas, kurio svarbą pripažįsta visi. Sovietai, nors dažnai niekais paverčia padaromus nutarimus, tačiau neišstoja iš šios tautų sąjungos. Čia dažnu atveju ištariamas teisingas pasmerkimo žodis moderniesiems imperialistams ir nereto kalbėtojo pamini mi pavergtųjų Europos tautų vardai neleidžia pasaulio sąžinei užmiršti ir mūsų tautai padaryto smurto.

Tai gi, šiame metropolio ir vyko Pasaulinio Lietuvos Parlamento, kaip ne vienas kalbėtojas šį seimą pavadino, posėdžiai.

RENKASI ATSTOVAI

Jeigu iš pačių JAV-ų seiman vykstantieji atstovai galėjo tiksliau skaičiuoti kelionės valandas ir atvykti tik punktualiai — jo atidarymui, tai iš kitų kontinentų keliaujantieji, bijodami pasiveluoti, atvyko diena ar dviem anksčiau. Taip Brazilijos atstovė Regina Braslauskaitė, Kolumbijos — Laima Ralytė de Naranjo, iš Argentinos E. Ryselienė ir šių eilučių autorius, jau buvome New Yorke keleta dienų prieš seimą atidarant.

SEIMO IŠVAKARĖSE

Rugpiučio 29-os rytą jau matėsi keleta atstovų viešbučio įėjimo salėje ir gretimose patalpose. Lietuviška išvaizda atkreipdavo dėmesį, o priešus arčiau ir pastebėjus vytį ar tautinę juostelę buvo jau įsitikinama ir susipažįstama, kalbamasi.

Seimo vieta — Statler Hilton viešbutis randasi pačiame New Yorke centre, kvartale tarp 32 ir 33 gatvių ir 7 avenidos. Turi 18 aukštų pagrindinį ir du požeminius aukštus.

Tos dienos vakarą ir įvyko seimo atstovų susipažinimo pobūvis. Jo metu buvo pagerbtas Lietuvos diplomatų šefas min. St. Lozoraitis, atvykęs iš Romos su žmona ir sūnumi Stasiu — Lietuvos pasiuntinybės prie Šv. Sosto sekretoriumi Jubilata, jo 70 metų amžiaus (gimęs rugsėjo 5 d. 1898) ir 45 metų diplomatinio darbo sukakties proga sveikino P. L. B-nės pirm J. Bačiūnas, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas ir eilė kitų. Kalbėjo pats jubilaitas, pakeltas tostas jo as mens garbei ir sveikatai, tostas seimo atstovus pagerbiant.

ĮŽANGINĖ DALIS

Rugpiučio 30 d. 10 val., pradėdami darbo posėdžiai. Atidaromąjį žodį tarė seimo rengimo komiteto ir LB New Yorke apygardos pirm. A. Vakselis. Iškilęs sutiktus sunkumus ir pasi-

džiaugęs atsiektu tikslu — seimo suorganizavimu, jį perduoda P. L. B-nės pirmininkui J. Bačiūnui. Jis, didelais plojimais sutiktas, nuoširdžiu žodžiu prabyla į susirinkusius, pasveikina Š. Amerikos ir iš toliau atvykusius atstovus Pakviečia prel. Joną Balkūną sukalbėti invokaciją. Sustoję visi su dideliu susikauptimu išklauso maldą — Tėve Mūsų, praplėstą tautiniais prašymais, poetiniais sakiniiais, iškiliais žodžiais pagražintą.

Sugiedami JAV ir Lietuvos himnai. Atsistojimu ir tylos minute pagerbti mirusieji ir išklautyta V. Jonuskaitės - Leskaitienės pritaikyta deklamacija.

PRADŽIA DARBO

Dar prieš prezidiumo sudarymą, seimui buvo pristatytas reguliaminas, paruoštas tam tikslui sudarytos komisijos iš Arvydo Barzduko, Vytauto Kamanto ir dr Vytauto Majausko. Reguliaminas gana smulkmeniškias, 8 puslapių apimties.

Prezidiuman buvo pasiūlyta: dr. P. Lukoševičius — pirmininku, o šešių kraštų LB pirmininkai prezidiumo vicepirmininkais, būtent: JAV — B. Nainys, Australijos — S. Narušis, Prancūzijos — kun. J. Petrošius, Kanados — A. Rinkūnas, Vokietijos — inž. K. Valiūnas, Venesuelos — inž. Vl. Venckus. Jie pakaitomis ir pirmininkavo

seimo posėdžiams. Sekretoriauti pakviestos Dalia Tallat - Kelpšaitė, dr. M. Ramūnienė ir L. Skripkutė.

SVEIKINIMAI

Seimą žodžiu sveikino, iškeldam: jo reikšmę išeivijos vieniime ir kovoje už Lietuvos laisvę, pirmiausiai min. St. Lozoraitis, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, Lietuvos gen konsulas New Yorke A. Simutis, Laisvės komiteto ir lietuvių delegacijos pavergtų Europos tautų seimo pirm. V. Sidzikauskas, Lietuvių gydytojų draugijos pirm dr. H. Brazaitis, Alto pirm. inž. E. Bartkus, estų organizacijų atstovai, Lietuvių Fondo vardu — dr. A. Razma ir Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos vardu El. V. Ryselienė.

DARBOTVARKĖ IR KOMISIJOS

Buvo priimta posėdžių darbų tvarka ir sudarytos komisijos: mandatų, kontrolės, nominacijų ir nutarimų bei rezoliucijų. Į šią paskutinę paskirtas Argentinos atstovas J. Mikalčius, o kontrolės komisijoje E. Ryselienė su tėv. A. Bernatoniū ir A. Krausu.

Atlikus šiuos visus parengimusius darbus, pereita prie pagrindinių punktų ir kraštų atstovų pranešimų, bet tai jau sekančiam numeriui.

J. Mikalčius.

Sekmadienio Dieniniai

NAUJA ŠVIESA MŪSŲ KELIUOSE

Pietų Amerikos vyskupai su sirinkę Medelino mieste Kolumbijoje studijavo šių dienų kontinento problemas ir nurodė netik blogio šaknis, bet ir davė naujas gaires į šviesesnę ateitį.

Pirmoje vietoje pastebėta, kad šiame kontinente blogio šaknis glūdi didelėje masių tamsumoje: trukume religinio auklėjimo ir pasituošimo gyvenimui. Žmonių religinis tamsumas veda prie moralinės betvarkės, kuria pasinaudoja Bažnyčios priešai druski vandenį, kelti neramumus, kurie veda žmones prie dar didesnio skurdo.

Gyvename revoliucinius laikus. Šventas Tėvas lankydamasis Pietų Amerikos kongrese, pareiškė, kad kruvina revoliucija nieko gero nežada, yra tik viena revoliucija, tai krikščioniškos meilės ir teisingumo revoliucija, kurią Kristus atnešė į žemę ir kuri gali išspręsti ir šių dienų problemas.

„Aš atnešiau ugnį žemei ir kogi noriu, jei kad nekurentųsi“, — yra pasakęs Išganytojas. Toji ugnis, kurią Kristus atnešė žemei yra kaip tik meilės ugnis kurianti tarp žmonių tikrą taikos karalystę, kuri sudegina pavydą, kerštą ir neapykantą.

Tokios ugnies reikia šių dienų žmonėms, kuri panaikintų tas sienas, kurios skiria vienus žmones nuo kitų: turtuolius nuo neturtingų, baltuosius nuo juodųjų, inteligentus nuo paprastųjų. Tačiau kad toji ugnis pasiektų žmonių širdis, reikia kad Evan-

gelijos šviesa apšviestų žmonių protus ir kad išjudintų žmones prie gerų darbų ir prie broliško sugyvenimo.

Labai lengva yra kitus kritikuoti ir apšaukti neteisingsiais bet tikroji meilė prasideda ne kritika, o tikru darbu-pasiuokojimu. Per daug brangiai kainuoja žmogus, kad jį būtų galima pasmerkti ir nupirkti. Pirmasis popiežius Šv. Petras mus perspėja: „Ar nežinote kokią kainą esate atpirkti? Ne auksu ir sidabru, bet brangiausiu Kristaus krauju“.

Kol nematysime savo artime kakteje Kristaus kraujo lašus, kol savo rankoje laikysime apspaudę turtus ir leisime praeiti pro šalį alkanus ir pagalbos reikalingus tuščius, tol nebusime supratę Evangelijos, nebusime krikščionys, nors ir būtume pakrikštinti, nors ir kasdien eitume į maldos namus.

Tikras krikščioniškas tobulumas yra „lankyti našles ir našlaičius, jiems padėti nelaimėje ir save laikyti nesuteptu šio pasaulio materializmo dvasia“, kaip sako apaštalas Jokūbas. Našlių ir našlaičių lankymas jų varguose ir padėjimas jiems yra tikro krikščionies ženklas, nes jame atpažįtamasis yra tikras Kristaus mokymas.

Kas trukdo būti mus pilnais krikščionimis? Tai yra toji pasaulio materializmo dvasia, kuri mato tik tai, kas matoma, pinigais, kuri siekia praturtėti ir pagarsėti, o kitas tegul susitvarko kaip tinkama. Todėl iš to

gimsta didelis egoizmas-savimeilė, kuri žmogų apakina: temato tikrai savus reikalus, savo biznį, o artimas gali ir badu numirti.

Tokių pavyzdžių yra pilna. Paimkime ir Biafros tautą, kuri miršta badu, kadangi kaimyninė valstybė įtakoje kitų interesuotų nori pasinaudoti tautos turtais, nesvarbu, kad paženklintais krauju ir lavonais. Panašių pavyzdžių pilna mūsų žemėje, kuri yra sukurta tam, kad žmonės joje broliškai gyventų, o ne vienas kitą žudytų.

Bet kartu yra tautų, kurios atjaučia ir ateina į pagalbą, štai Vokietijos katalikai organizuoja Biafros tautai nuolatinę pagalbą su lėktuvais. Ačiu Dievui, kad atsiranda dar tikrų krikščionių, kurie ne vien moka kitus kritikuoti, bet skuba pagalbon.

Kaip labai svarbu yra mūsų dienose suprasti Kristaus žodžius: „Aš atnešiau ugnį į žemę ir kogi norėčiau, jeigu kad nekurentųsi“. Arba keršto sukelti revoliucijų gaisrai nudegins šią mūsų vargšę žemėlę, arba mes padėję iš miego pradėsime šventą revoliuciją už teisybę ir meilės atstatymą.

Nuo manęs ir nuo tavęs daug kas priklauso. Kiti už mus neatidirbs, kiekvienas turime prisidėti asmeniškai, savo darbu ir auka, savo pastangomis ir malda padėti vargšei žmonijai išeiti iš tamso. Pridėkime ranką prie širdies ir paklauskime: ar tikrai mes viską padarėme, ko Dievas iš mūsų laukia, ar mes sušelpėme ligonius ir našlaičius, ar mums rūpi artimo reikalai lygiai kaip ir savi, ar mes atėjome padėti kitam, kuomet jis šaukėsi pagalbos o gal užsikūšome ausis, kad negirdėtume? Kiekvienas iš mūsų turėsime duoti apyskaitą ne kiek turtų sukrovėme, bet kiek jų kitiems paukojome.

kun. Augustinas.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

BENDRAS KATALIKŲ PROTESTANTŲ ŠVENTRAŠTIS

Katalikų ir protestantų mokslininkai sudarė planus paruošti tikslų Šventojo Rašto vertimą, kuris bus priimtinas ir katalikams, ir protestantams. Šitokį planą jau priėmė pats popiežius Paulius VI. Vertimą atliks katalikų ir protestantų mokslininkai jungtinėmis jėgomis. Vertimą peržiūrės abiejų pusių ekspertai. Šitokioje augančio bendradarbiavimo dvasioje, religinė mintis auga laisvame pasaulyje.

INDIJOS AUKŠCIAUSIA PREMIIJA POPIEŽIUI

Indijos vyriausybė kasmet skiria premiją pasaulio žymiausioms, daugiausia nusipelnusioms asmenybėms. Premija yra susieta su 100.000 rupijų dovana. Šiais metais tą Nehru vardo premiją ir dovaną paskyrė popiežiui Pauliui VI.

KENČIANTIEJI ŠV. MIŠIŲ AUKOJE

Gegužės 26 dieną Šv. Tėvas Šv. Petro bazilikoje aukojo šv. Mišias kenčiančiųjų ligonių intencija. Šv. Mišiose dalyvavo apie 3.000 ligonių iš visos Italijos, priklausančių savanorių kenčiančiųjų sąjūdžiui.

RUMUNIJOS KATALIKŲ PRAŠYMAS

Rumunijos katalikų rytų apeigų Bažnyčios kunigai, kurie dar negali eiti savo pareigų ir vyskupai, parašė bendrą prašymą Rumunijos ministrų pirmininkui, prašydami grąžinti į laisvę kalinius, o katalikams ir vyskupams leisti eiti savo pareigas.

POPIEŽIUS PASVEIKINO VYSK. J. LABUKA

Gegužės mėn. suėjo 50 metų, kai Vysk. Juozapas Matulaitis —Labukas, dabartinis Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštališkas administratorius, išventintas kunigu. Šia proga šv. Tėvas jį pasveiki-

no specialiu laišku. Tame laiške tarp kitko pastebi, kad jis gerai pažįsta Lietuvos katalikų Bažnyčios padėtį ir mato tas įvairias sunkenybes, kurios taip trugdo vykdyti Bažnyčiai Dievo pavestąją misiją. „Bet — pabrėžia šv. Tėvas, — viso pasaulio tikinčiųjų maldos nuolat siunčiamos į Viešpatį ir Apaštalų Sosto nesiliaujančios pastangos bei jūsų kantrybė kančioje bei laukime, su pagrindu leidžia tikėtis, kad ir Lietuvos Bažnyčiai gali greit ateiti naujas tikrosios taikos, santarvės ir laisvės laikai...“. Baigdamas šv. Tėvas linki vyskupui ir toliau taip ištikimai tęsti sunkią ganytojavimo našta.

ŠV. PETRO APAŠTALO PALAIKAI

Šv. Tėvas šiomis dienomis viešai pareiškė, kad Šv. Petro bazilikoje 1950 m. rasti palaikai yra šv. Petro, pirmojo popiežiaus, kaulai. Popiežius Pijaus XII potvarkiu buvo daromos iškasenos Šv. Petro bazilikos požemyje. Jos tęsėsi dešimtį metų. Kalėdų švenčių išvakarėse 1950 m., popiežius Pijaus XII paskelbė, kad rastas apaštalo kapas, tačiau negalima įrodyti, kad rasti kaulai yra šv. Petro. Po ilgų tirinėjimų dabar galutinai įrodyta, kad tai tikrai yra šv. Petro kaulai.

Šv. Petras buvo imperatorius Nerono laikais nukryžiuotas žemyn galva ant Vatikano kalvos, netoli Romos arenos. Pirmasis krikščionis imperatorius Konstantinas ant to nukankinto apaštalo karsto 319 metais pastatė pirmą bažnyčią. Vidury XV amž. buvo pavojus, kad Konstantino statytoji bažnyčia gali sugriuti. Popiežius Mikalojus V nutarė ją atstatyti. Tuo būdu dabartinė bazilika buvo pradėta 1452 metais, užbaigta 1626 m. Prie iškasimo ir tyrinėjimų dirbo patys žymiausi archeologai, antropologai ir kitų sričių mokslininkai.

JAUNIMO ŽYGIO REIKALU

ŽYGIO MEMORANDUMAI

Peticija-prašymas šv. Tėvui turėtų būti kiek galima trumpesnis. Nes jį, rūpestingai parinktais ir labai autentiškais faktais, remtų du memorandumai-promemorijos. Jie galėtų būti ilgesni: nuo kelių iki net keliasdešimties puslapių. Po aud encijos šiuos memorandumus būtų galima išleisti atskiru leidiniu ir, kaip dokumentacinę medžiagą, paskleisti ne tik savųjų bet ir kitataučių tarpe.

A. PAVERGTOJO LIETUVIŲ JAUNIMO DVASINĖ PADĖTIS

Šis dokumentas galėtų koncentruotis į istoriją iki šiol tokiam laipsnyje dar nebuvusio ir daug kam beveik nežinomo, VAIKŲ IR JAUNIMO PERSEKIOJIMO faktų atskleidimą, citomis (iš vykusių pasisakymų, iš spaudos, laiškų) primenant be paliovos tebevykdomus nusikaltimus, Pavyzdžiui (68.I.13):

—draudimus ne tik tarnauti Mišių aukai bet net joje dalyvauti —

—šeimos vieningumo ardymą brutaliais pasityčiojimais iš vaikų ir jų tėvų įsitikinimų; tardymus ir anketas apie šeimos religinius papročius; statymą pavyzdžiais vaikų, kurie išdavė savo tėvus policijai —

—bręstančios sąmonės nuodijimą suklustotais vadovėliais, jaunimui leidžiamais laikraščiais, literatūra; planingos pastangos didvyrius paversti niekšais, išdavikus ir nusikaltėlius didvyriais, sukompromituoti vaikų akyse kunigus ir tikinčiuosius —

—planingą baimės, neapykantos ir vergiškos laikysenos ugdymą, siekiant lietuvius nuo pat vaikystės įrikinti savo tautos nepajėgumu ir nesugebėjimu pačiai savarankiškai tvarkytis ir „vyresniųjų brolių“ globos būtinumu —

—šalinimus už tikėjimą iš mokyklų bei universitetų, nes „tikėjimo su išsimokslinimu suderinti negalima“ (toks jaunūolis gali vėliau būti pavojingas) —

—žiaurias bausmes tėvams ir kiekvienam, kuris išdrįsta mėginti auklėti vaikus Kristaus dvasioje (ruošti prie sakramentų ir kt.).

Mūsų religinės dokumentacijos specialistai, be abejo, surastų daug daugiau panašių, sąžinės ir savarankiškumo ardymo, atvejų. Jų būtų galima prašyti paruošti pradžiai tik poros puslapių įspūdingą tekstą, kuris būtų pristatytas ieškant pirmųjų žygio bendradarbių, pradedant rinkti parašus, prašant lėšų. Vėliau šis tekstas, kaip ir kiti, galėtų būti nuolatos papildomas ir plečiamas — beveik iki jo įteikimo dienos.

B. LAISVOJO LIETUVIŲ JAUNIMO DVASINĖ PADĖTIS

Kartu, atskiru memorandumu, turėtų būti pristatomi ir mūsų dvasinio gyvenimo sąlygos, laimėjimai bei pasitaikantys sunkumai laisvajame pasaulyje. Pavyzdžiui:

—statistinė apžvalga: įvairaus amžiaus grupių dydis atskiruose miestuose, kraštuose, kontinentuose, dvasinių pašaukimų skaičiai, skaičiai su jaunimu dirbančių vienuolių bei kunigų; „vargo“ bei lituanistinės mokyklos, lietuvių gimnazijos, skyriai ar kursai universitetuose, šv. Kazimiero kolegija Romoje; mokyklų nelankantis jaunimas —

—jaunimo įsijungimas į Mišias bei kitas pamaldas, į savo šeimų, organizacijų, parapijų, vasarų — žiemos stovyklų religinį gyvenimą, ryšiai su dvasios vadais, religinis įnašas į tėvų ir suaugusių rengiamus minėjimus, suvažiavimus, kongresus, šventes —

—jaunimo religinė spauda, vadovėliai, maldaknygės, giesmynai; atviri ir nesurežisuoti pasisakymai apie

tikėjimo bei religinių papročių reikšmę ir svarbą jiems patiems ir lietuvių tautos ateičiai —

—dėmesys tam, kas vyksta tėvynėje, ryšiai su vienmečiais artimaisiais, autentiški ateistų tikslų, metodų, pastangų vertinimai, savo asmeninės atsakomybės supratimas —

—pavienė ir organizuota įtaka savo gyvenamųjų kraštų jaunimui, vadovaujančios vietos jų organizacijose; referatai, straipsniai, paskaitos; lietuvių jaunimo iniciatyva paruošti leidiniai kitomis kalbomis (pvz. Litanus).

Šio memorandumo paruošimui galėtų būti sudaryta speciali komisija, kuri anketomis kreiptųsi į organizacijų dvasios vadus, su jaunimu dirbančius kunigus bei vienuolijas, laikraščių — žurnalų ir jų jaunimo skyrių redaktorius, lituanistinių mokyklų mokytojus; galėtų būti panaudota ir anksčiau jaunimo organizacijų praveštų anketų duomenys. Siekiant pradžioje tik keletos puslapių, bet galimai tikslios ir gerai dokumentuotos apžvalgos; vėliau, žygiui pasibaigus, ši apžvalga galėtų būti išvystyta ir į didesnį leidinį.

C. Kartais galėtų būti naudinga, jei jaunimo prašomus dalykus lietuviai teisininkai paremtų ir numatomo lietuvių pasauliečių dvasinio centro **statuto** projektu. Nors tas jau gal būtų už šio jaunimo žygio ribų — būtų galima pagalvoti ir ar, kartais, (bent lietuvių bažnytinės teisės specialistams, nevertėtų, labai artimoje ateityje, įteikti konkretų **mažumų sielovados** projektą Šv. Sosto komisijai, kuri netrukus gali baigti ruošti naują bažnytinės teisės kodeksą. Belaukiant, ką padarys kiti, gali būti nepadaryta nieko — ar padaryta ne taip, kaip reikėtų. Medžiaga: „Exsul Familiae“, kariuomenės, jūrų sielovados nuostatai; vienuolijoms pavestos parapijos, mokyklos.

SLA 6 SKYRIUS ATIDARĖ BIBLIOTEKĄ

Po 24 metų veiklos SLA 6 skyrius 11.8.68 iškilmingai atidarė savo namų antrame aukšte pristatytas bibliotekos patalpas c. Eufrazio Loza 1070, Cordoba. Į šias iškilmes iš Buenos Aires atvyko 24 atstovai — kiek metų, tiek atstovų!

Svečių apgyvendinimas: Traukiniui pasukus į Kordobos stotį, savo automobiliais atvykę SLA 6 skyriaus veikėjai svečius išdalinio.

Vakarienė ir premijos: Rugsėjo mėn. 10 d. vakare skyriaus salione stalai buvo apkrauti vištienos, kiaulienos, ir kitokiais kepsniais ir gėrimais (Jofe turėjo teisę dalyvauti visi perkusieji rifas po 600 pezų). Paruošta vakarienė už 60.000 pezų, buvo pilna salė vietnių svečių ir lietuvių. Pirmininko Petro Meilučio pakviestas tarė žodį aukštas Fiat pareigūnas Carlos Jankūnas. Šventės dalyviai buvo labai patenkinti. Čia pat įteikti (pagal Kordobos loteriją) rifos laimėjimai: pirmą premiją — skyriaus nario Biguzo darbo Tel. aparatą virš 100.000 pezų vertės, laimėjo Kazys Sadukas (s), antroji premija — rad'o aparatas — liko draugijai, trečioji premija — elektrinė skutimosi mašinėlė teko Elvirai Poutno. Apmokėjus visas išlaidas, loterija SLA 6-tam skyriui davė gryno pelno virš 200.000 pezų, atskaičius 4.600 pezų, kurios skyrius sumokėjo už kordobietiškus alfajorus, kurių po dėžę įteikė dovanų srotinės delegatams.

Bibliotekos atidarymas ir dovanos: Vieną valandą prieš asado pietus, 11.8.68 įvyko iškilmingas bibliotekos atidarymas.

Bibliotekos kūmais buvo SLA garbės narys Vaclovas Sulcas, de ja, dėl ligos negalėjęs dalyvauti, jį pavadavo Karolis Jankūnas, kūma kordobiečių pageidavimu buvo Irenė Stankevičienė, kuri nukirpo tautinių spalvų kaspinus ir atidarė bibliotekos duris. Čia pat jaunoji kūma įteikė sieninį laikrodį, kaip dovaną skyriui Pirm. P. Meilutis taręs ta proga žodį perskaitė gautus sveikinius: A. L. Balso leidėjo p. Ožnsko. Šv. Cecilijos choro ir Radio Valandėlės. Po to jautrų žodį tarė SLA CV pirm. L. Stankevičius ir taip pat perskaitė sveikinimą buvusio SLA pirm. Pr. Aleškevičiaus ir įteikė SLA voka su 10.000 pezų. Industrialas Stasys Metrikis tapdamas šio skyriaus mecenatu paaukavo čia pat 10.000 pezų, o jo kolega R. Jospaitis dovanavo dar vieną laikrodį skyriui. Wildes skyriaus delegatas K. Vaštara paaukavo 3.000 pezų. Kiti delegatai K. Devenis, E. Alasevičius, H. Czop, F. Koreikis (s). A. Šliūkas ir J. Stalioraitis paaukavo po 2.000 pezų, Ignas Stukas ir R. Stalioraitis po 1.000 pezų viso 14.000 pezų, o Al. Mikėnas paaukavo 5 dolerius Ignas Stukas įsipaigojo padaryti bibliotekai spintą ir lentynas, nieko neimdamas už darbą. SLA gen. sekr. R. Stalioraitis įteikė skyriui dovaną — odinį albumą su meniškai padaryta Vytimi, stud. H. Levaničiūsu pasveikinęs sostinės lietuvių jaunimo vardu dovanavo šlkinę Lietuvos trispalvę. A. L. Balso dovaną, skulptoriaus J. Lissausko pagamintą gipsinę vytyj davė red K. Norkus. R. Jospaitis ir A. Sadukas jamžino abiejų dienų įvykius nuotraukomis.

PADEKA:

Ta proga nuoširdžiai dėkojame: Ant Sadukui už 10.000 pezų, A. Stalioraičiui už keptą paršuką, Haydee de Sadukas už tortą ir wiskį. Asado kepėjams: K. Sadukui (s), Ed. Pizarro, C. Alonso. Salotų paruošėjoms: V. Bendrinskienėi, Kat. Melutienėi, Kr. Janulytei, H. de Sadukas. Antanui Januliui, kuris padarė geležinius langus ir įdėjo stiklų, nieko už darbą neimažamas. Dėkojame visiems, kurie savo darbu prisidėjo prie tos didelės šventės ruošimo: pirm P. Meilučiui, J. Žiukui, In. Tumosa, J. Jankūnui, K. Bražiūnui, C. Alonso, J. Tumosa, A. Sadukui, A. Biguzui. Bufeto darbininkams

M. Bendinskui, J. Tumosa, ir K. Bražiūnui.

Visiems nuoširdus lietuviškas ačiū. SLA 6-tas Skyrius.

DĖMESIO KORDOBIEČIAMS

7.9.68 6-to skyriaus patalpose pradeda veikti Lietuviška Mokykla. Tėvai prašomi pasinaudoti proga ir atvesti savo vaikus. Bus mokoma lietuvių kalbos, lietuviškų dainų, lietuviškų papročių ir tautinių šokių. Mokyklos vedėja Seselė Teofilė, mokytojos p. St. Balinskienė ir E. Janušienė. Laukame vaikų ir jaunimo, kad ir mes lietuviai galėtumėm pasirodyti tarp kitų tautų.

SLA 6-to Skyriaus Valdyba.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštyimoms.

Av. PAVON 11070
Temperley
F.C.N.G.R.

T. E. 243 - 5654

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

CASA "GARCIA"

Siūlo savo patarnavimus pašarvojimui koplytelėje, patarnavimai automobiliais. Laidotuvėms ir ambulancijos pervešti ligonius bei mašinos vestuvėms.

Humayta 1401 — T. E. 208-6331/3279/9808 — V. Alsina

AUKŲ SĄRAŠAS

Lietuvių Parapija ir Bendruomenė a. a. Zuzanos Vanagaitės laidotuvių metų surinko aukas laidotuvėm padaryti.

Aukavo:

Po 20.000 pezų: Monika Galickienė ir šeima. Po 5.000 pezų: Vladas Deveikis ir šeima, Elena, Danutė ir Kvirinas Runimai. Po 3.000 pezų: Jonas Čekanauskas, B. ir V. Survilai. Po 2.000 pezų: Antanas Jasuitis, Mariana Jasuitis, Jonas Čikštas, Antanas Brazaitis, C. Balčiūnas, J. Simanauskas, A. Rastauskas, A. Mičiūdas, Seiko Seseko, Argentinos Liet. Bendruomenės Krašto Valdyba, Antanas Zienka. Po 1.000 pezų: Gloria Jasuitis, Clemente Preikšas, St. Babronis, Guillermo Kliuga, Aurora Campi, Virginija Jasuitis, Kost. Račkauskas, A. Norkus, Bronė Barauskienė Bolius Martinėnas, Juozas Kaušilas, Juozas Šiušis, Josefa Paserbskienė, Antanas Mačiulis, Kazys Mankus, Leonas Ryselis, F. Bajerčius. Po 700 pezų: N. N. Po 500 pezų: Leonardas Sruoga, Janina Jankauskienė, Angela Burokienė, Petras Mačiulis, Danutė ir Jurgis Gilvydžiai, Marija Marta Savickas, Stasys Povilonis, Olga Larre, Bronius Dambrauskas. Po 300 pezų: Vincas Norkaitis, Anelė Našlėnas. Po 250 pezų: Albinas Preikšas. Po 200 pezų: Jonas Grigaliūnas, Ona Mačiulienė, Petras Stasiūnas, Juozas Radvilavičius, Karolis Misiūnas, Alfonsas Tamulynas, Viviana Marucci, Stasys Vasiūnas, N. N., Petras Bilevičius. Po 150 pezų: Dumša Feliksas, Juozas Kiaulėnas. Po 100 pezų: Julio Jakubka, N. N. Julė Karan'auskienė, Elena Špokauskaitė, Pranas Kisielis. Po 50 pezų: Povilas Mainonis.

Be to laidotuvių dienoje bažnyčioje buvo padaryta rinkliava, kurioje surinkta 17.987 pezai.

NUOŠIRDŽIAUSIA PADĖKA

Giliame skausme dėl staigios mūsų Zuzanos mirties mums padėjusiems: seselėms Kazimierietėms, "Ažalyno" tėvams, mokytojom, Tėvams Marijonams, draugams, pažįstamiems, kartu liūdiejusiems, pareiškusiem užuojautą, padėjusiems vainikus padėjusiems ir amžino poilsio vietą ir prisidėjusiems auka dėl laidotuvių bei mišių nuoširdžiausiai dėkojame.

Ona Vanagienė,
Jonas Lunius su visa šeima.

VIKTORAS J. GRIGAITIS

Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gdytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

TEISINIAI PATARIMAI
Drė. Elena Deveikis Pipiras de Mora

Šeimų reikalai, alimentai, nuomos, paveldėjimai, vekseliai, skolos, sutartys ir t. t.

Lavalle 1474 — 2 aukš., įst.C
Tel. 40-6365/8920
Susitarti dėl valandos.

MŪSŲ MIRUSIEJI

AŲA JONAS ALIŠAUŠKAS

Po sunkios ir ilgos ligos šių metų rugsėjo 6 d. iš gyvųjų tarp atsiskyrė J. Ališauškas, kuris gyveno savo namuose Munro, Bs. Aires provincijoje. J. Ališauškas gimė 1897 m. Dobiliniu km. Vyštyčio valsč.

Argentinon atvyko 1930 m. Visą laiką dirbo kaip stalius. Paskutiniu laiku buvo išėjęs pensijon.

J. Ališauškas buvo Lietuvių Centro narys. Todėl sekančią dieną didelis lietuvių būrys palaidėjo jį Flores kapus.

Liko liūdinti žmona Antosė Krančevičiūtė, sūnus Roberto, tautinių šokių ir "Aušros" choro dalyvis, bei giminės: Juozas Zavickas, Julė Gaidimauskienė, Adelė Korovackienė, Rosalia Lissauskienė ir Ona Saprigonienė. (paskutinės dvi yra Ališauškieneš sesutės).

Ta proga draugai paaukavo: po 2.000 pezų — K. Burba, A. Mičiūdas, J. Švenčionis. Po 1.000 pezų aukavo: P. Bilevičius, O. Lubinskienė, D. Križiotkas, 600 pezų — A. Skardžius. Po 500 pezų — I. Motiejūnas, E. Pilkauskas, A. Purauskas, Grigutienė - Kaulakis, 400 — Totoris, 250 — V. Valadka.

† Kazimieras Kalainis, gyvenęs Rosario mieste, mirė 4.9.68. Buvo gimęs Tykonių km. Vaškų valsč. Biržų — Pasvalio apskr. Į Argentiną, atvyko 1926 metų pabaigoje ir apsigyveno Rosario mieste, visą laiką dirbo "WIFT" fabrike ir jau keletas metų kaip buvo išėjęs į pensiją. Savo namuose turėjo smulkių prekių krautuvę, kurią su šeima aptarnaudavo. Nuliūdime liko žmona Adelė Riukaitė - Kalainienė, sūnus Alfredo su žmona Teresa Barrios, dukterė Lidia su vyrų Anibal Cantero, brolis Aleksas su šeima Rosario, brolis Jo-

nas Kanadoje, sesuo Taosė Petruškevičienė su šeima Rosario, pusbrolis A. Šlekonis A. Gracia Kordoba, švogeris A. Matulis su šeima Rosario ir kiti giminės.

Palaidotas 5.9.68. Villa Gobernador Galvez kapuose.

Tai būna jam lengva Argentinos žemelė.

† Povilas Jelinskas išstiktas širdies priepuolio mirė savo namuose Villa Lugano 17.9.68. Buvo kilęs nuo Panevėžio apskr. Į Argentiną atvyko 1929 metais beveik visą laiką dirbo šaldytuvuose Wilson ir Pampero. Jau penki metai kaip buvo išėjęs į pensiją. Liko liūdinti žmona Filomena Matejūnaitė ir sūnus Povilas su šeima, brolis Petras Jelinskas ir sesuo Luisa Jelinskaitė Paždagienė, žmonos sesuo Matejūnaitė - Lūžienė.

Religines apeigas atliko kun. A. Steigvila MIC.

Giminių ir didelio skaičiaus savo tautiečių lydimas, palaidotas 19 rugsėjo Lomas de Zamora kapinėse.

Povilas buvo ramaus ir gero būdo ir labai darbštus.

Tebūna Tau lengva svetima žemė. Alarmis.

† Jonas Baltrūnas mirė rugsėjo 3 dieną savo namuose, Val. Alsina. Buvo gimęs 1890 mer. Švedasuose, Rokiškio apskr. Į Argentiną atvyko 1927 metais apsigyvendamas Berisso mieste. Vėliau persikėlė į Buenos Aires, kur anksčiau turėjo krautuvę.

Liko nulūdusi žmona Joana Trukšnytė, dukterė Monika de Mohne ir sūnus Viktoras Karolis, anukė Monika Beatriz, šv. Cecilijos choro dalyvė, ir anukas Juan Carlos. Lietuvoje liko brolis Lionginas ir sesuo Salomėja.

Į Sarandį kapines palaidėjo didelis būrys pažįstamų ir draugų, kurie taip pat atsiuntė daug gėlių. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis, Atlydėtas į Aušros Vartų lietuvių bažnyčią, šv. Mišias atlaikė ir jį kapines palaidėjo parapijos klebonas kun. J. Petraitis. Šia proga šeima nuoširdžiai dėkoja visiems už gausų atsilankymą, gėlių vainikus ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Mišios už aŲa J. Baltrūną bus Aušros Vartų bažn. 1968.X.2 18 valandą.

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS

Gdytojas

Priima šeštadieniais 14 - 17 val.
Susitarti Tel. 923 - 7509

Condor 1519 — Nueva Pompeya — Cap. Federal

PAVASARIO SUTIKIMAS

LIETUVIŲ CENTRE šeštadienį rugsėjo mėn. 14 d. buvo ypatinga šventė, būtent, PAVASARIO SUTIKIMAS su vaišėmis, šokiais ir 1968 metų Karalaitės rinkimais. Prie gerai paruoštų ir skoningai papuoštų stalų susirinko gausiai svečių, labai daug jaunimo, viso apie 300 žmonių.

Vakarui prasidėjus programos vedėjas p. A. Ruplėnas pasveikino visus susitinkiusius ir pakvietė sekančius asmenis užimti Teisėjų Stalą: R. Stalioraitis (S. L. A.), R. Paršelis (Rambynas), A. Dulke (Nemunas), O. Jonušis (L. Centras), E. Rūdytė (L. Centras), J. Papeckys (Rosario Liet. Bendruomenė), A. Vieraitis (L. C. Ansamblis), K. Gaidamauskas (L. C. "Aušros" choras), Inž. G. Kiauga ir p. O. Ožinskienė.

Iš 13 kandidačių daugiausia gavusi balsų buvo paskelbta Argentinos Lietuvių Centro 1968 metų Pavasario Karalienė — B. Katunskaitė, Pirmoji Princesė — R. Rukšėnaitė, Antroji Princesė M. Čekaitė.

Praeitų metų Karalaitė p. Ema Jankauskaitė, perleido savo

vainiką B. Katunskaitėi, p. E. Rūdytė apdonavojo gėlėmis, o L. C. pirm. J. Mičiūdas įteikė skirtą premiją — kelionę į Urugvajų. Gerokai susijaudinusi, ber gražia lietuvių kalba karalaitė taip padėkos žodį.

Grojant Ostendi orkestrui, publika linksminosi iki beveik ryto. Visi skirstėsi labai patenkinti, nes buvo tikrai gražu.

Alarmis.

JAIKUS GIMTADIENIS

Sekmadienį, rugsėjo 8 diena L. C. "Aušros" choro dalyvių jaunimo būrelis susirinko p. Burbų namuose, kad pasveikinti simpatingą ir malonią panelę Nelidą Burbaitę jos gimtadienio proga. Ponai Burbai pavaišino svečius skaniais asado pietumis. Diena paritakė labai puiki, taip kad pavasario nuotaika jautėsi ne tik lauke, bet ir vidury, nes jaunimas negailėjo lietuviškų dainų, o ir taip šnekos netruko.

Pavakaryje buvo pašokta su dideliu entuziazmu, o sugiedojus ilgiausių metų, buvo dar kartą pakartoti nuoširdūs sveikinimai Ponai Burbai yra dideli L. Centro remėjai ir labai myli ir globoja jaunimą. Dalyvavo E. ir R. Rudžiai, A. Džiugis, O. Jonušis, R. Rukšėnaitė, E. Zdanavičiūtė, R. Banilis, E. Jankauskaitė, V. Plukas, N. Zavickaitė, K. Urbanavičius, K. Gaidamauskas, J. Kilius ir A. Mičiūdas su šeimomis ir kiti.

Alarmis.

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

\$ 600 — Petras Liuola
 „ 600 — Aloyzas Apanavičius
 „ 500 — Kazimieras Mankus
 „ 200 — Veronika Tamulionis
 „ 100 — Kazim. Gulbinas

Dėkojame visiems gerbiams "Laiko" prenumeratoriams, kurie užsimokėdami savo prenumeratą, nepamiršta dar eurenti spausdintojo lietuviško žodžio gaivinimo darbą.

"Laiko" Administracija.

• Ponai Neniškiai atsikėlė gyventi iš Buenos Aires į Adroguę į savo nuosavus namus netoli savo dukters, kuri ten turi vaistinę. Ponai Ona Neniškienė prisirašė prie Senelių Židinio remėjų ir prie birutiečių Adroguę skyriaus.

• Senelių Židiny rugsėjo 7 dieną šeštadienį buvo talka. Dirbo p. p. Grigaitis, J. Šiušis ir B. Dambrauskas; karpė šakas ir apvalė sodą.

• Temperley ir Adroguę choras "Aušra" kiekvieną šeštadienį susirenka Senelių Židinyje repetacijoms.

• Tautas Marčiulionis status gražų challet Adroguę.

• Pavyzdys visiems lietuviams. "Aušros" choras (Temperley) 12.10.68 ruošia parengimą senelių Namų Židiniui paremti.

Kiekvienas choistas ta proga pasižadėjo Židinio naudai paaukoti 500 pežų.

Gražus ir sektingas pavyzdys.

• Bažnyčioje "S-mo Sacramento" buvo suruoštos iškilmingos pamaldos už žuvusius kovoję už tėvynės laisvę Čekoslovakijos ir kitų tautų kovotojus. Dalyvavo visų pavergtų tautų atstovai su savo vėliavomis. Lietuvių atstovavo jaunosios birutėninkės: sesutės Deimantavičiūtė; ir Balsytė kurios nešė vėliavą, bei jų dar dalyvavo: p. A. Bagdonienė, G. Macaitienė ir p. Z. Juknevičius. Po pamaldų iškilmingoj eisenoj visi su vėliavomis nužygiavo prie San Martin paminklo, kur buvo padėtas bendras visų tautų vainikas su atitinkamomis kalbomis.

• S.L.A. Pirmasis skyrius pavasario sezoną pradėdamas, lapkričio mėn. 30 dieną 21 val. rengia naktinį asado. Bus trumpa programa ir šokiai Ostende orkestrui grojant. Valdyba kviečia visų rezervuoti tą dieną maloniui laikui praleidimui SLA namuose.

• Kun. Juozas Margis rugsėjo 17 d. laimingai sugrįžo iš Š. Amerikos su daug išpūdžių. Dalyvavo Bogotoje Euch. kongrese, New Yorke lietuvių Seime, lankėsi Čikagoje ir Los Angeles. Parapijoje parodė filmas iš kongreso. Rugsėjo 20 d. vėl sugrįžo į Rosario.

Už Mirusius

• Šv. Mišios už Petronelę Levanavičienę, Aušros Vartų bažnyčioje bus rugsėjo 22 dieną, 9 val. Užprašė Emilija Simanavičienė.

Kviečia giminės.

• Šv. Mišios už Antaną Stasaitį, Aušros Vartų bažnyčioje spalio mėn. 9 dieną 18 val.

Kviečia žmona ir vaikai.

• Birutė ir Kęstutis Kaminskai užsakė šv. Mišias už savo gimnaitį a.a. Petrą Kuraitį, kurios buvo atlaikytos rugpjūčio 27 dieną, 6.45 val. ir atsuntė "Laikui" auką, už ką nuoširdžiai dėkojame.

• Mišios už Antaną Saikauską bus rugsėjo 22 dieną 10 val. Aušros Vartų parapijoje.

Kviečia giminės ir draugus

Žmona Elena Saikauskienė.

LAIKAS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Plo Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autorius prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 900.— administracijoje; \$ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro paštas met. 6 dol.

LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI

XX Metai — Nr. 432

1968 m. rugsėjo 20 d.

IDOMUS ALOS TARYBOS POSĖDIS

ALOS Tarybos posėdis įvyko rugsėjo 13 dieną L. Centro patalpose, V. Lugano. Pirmininkaujant Tarybos pirmininkui p. J. Čikštui ir sekretoriaujant L. Sruogai. Po įprasto protokolo skaitymo, buvo perskaityti gautieji raštai, pirmoj eilėj kun. J. Maigio laiškas apibudinas ankstyvesniųjų laikų senelių prieglaudos veiklą. Taip pat ponas L. Ryse' s atpasakojo raštu posėdžio eigą, kuris buvo padarytas dalyvaujant kun. Margiui. Senelių Židinio komiteto pirmininkui L. Ryseliui ir ALOST pirm. p. J. Čikštui, kur buvo išsiaiškinta ir suderinta ankstyvesnioji ir dabartinė sen. Židinio veikla. Taip pat gautas laiškas iš prezidentūros raštūnės, patvirtinantis ALOS Tarybos laškovimą. ALOST buvo parašiusi laišką Argentinos Rep. Prezidentui prašydama teigiamo reagavimo sąryšyje su Čekoslovakijos įvykiais.

A. Mičiūdas, menininkams pūimti komiteto pirmininkas, padarė pranešimą dėl p. Stempužienės, D. Lapinsko ir Akt. Barausko atvykimo ir nupasakojo komiteto daromus žygius gauti salei ir orkestrui.

Maloni sraigmena buvo jaunimo pateikimas, kuriame buvo pranešama, kad jaunimas susiorganizavo ir jau turi laikiną savo komitetą jaunimo reikalams.

Komitetą sudaro: pirm. J. Brazaitis, R. Čekanauskas, C. Povilavičius, I. Simanauskienė, Z. Angelaitytė ir A. M. Zienkaitė. Susirinkusieji pasveikino juos, linkėdami jiems daug sėkmės tolesnėje veikloje, šalia linkėjimų duodant kai kurių patarimų: atkreipti dėmesį į lietuvių kalbos patobulinimą, Lietuvos kultūros istorijos ir kt., pažinimą, įsijungti į Pasaulio Jaunimo Sekciją palaikant ryšius su jos valdyba esančia Š. Amerikoje, ruošti studijų savaites bei stovyklas, daryti ekskursijas į savo veiklą įjungti kuo didesnį skaičių jaunulų, ypatingai tuos, kurie iki šiol neprisidėjo prie jokios lietuviškos organizacijos. Ponas Čikštas ta proga pasiūlė savo vasarvietę — kintą stovyklavietę.

P. Z. Juknevičius pranešė, kad pavergtų Tautų Savaitė šiais metais bus rugsėjo mėn. 22 - 29 d. 23 d. įvyks spaudos konferencija (16 val.) pavergtų tautų būstinėje Lavalle 1100, 29 d. pamaldos katedroje.

Senas ALOS Tarybos nutarimas užsakyti lietuvišką ženklelį — Vytį (nešioti atlapoje) — jaunimas tuo reikalu apsiėmė pasiteirauti ir surasti kas gali padaryti.

Sekantis ALOST posėdis įvyks 11 spalio Lietuvių parapijos patalpose, Mendoza 2280.

SLA JAUNIMAS

Rugsėjo 7 dieną Susivienijimo Lietuvių Argentinoje mažųjų ansamblis šventė savo gyvenimo dviejų metų sukaktį. Prie gražiai išdėstytų stalų susėdusi publika gerėjosi mažųjų pasirodymu. Buvo pastatytas vaidinimas Vandos Frankienės "Karalaitė Teisutė", vadovaujant p. Simanauskieni ir p. Stankevičienei. Scenoje matėsi labai entuziastiškai nusiteikęs jaunimas atlikdamas gėlyčių, nykštukų, kiškiukų ir meškų roles. Į akis krito labai gražios dekoracijos — miškas, karalaitės rūmai. Svarbiausias roles atliko ir gerai atliko Mabel Balūnaitė ir Silvia Stankevičiūtė. Kitame Laiko numeryje duosime daugiau apie SLA mažųjų ansamblių.

PAMINĖTA TAUTOS DIENA

Rugsėjo 8 d. Argentinos Liet. Bendrė kartu su Liet. Išlaisvinti Centru paminėjo Tautos dieną. 10 val. Aušros Vartų bažnyčioje kun. Vitas Šimanskis atlikė mišias, po kurių "Atžalyno" ansamblis padėjo vainiką prie kryžiaus. Tuoju parapijos salėje įvyko trumpas paminėjimas, kurį atidarė Liet. Bendrės pirm. St. Babronis. Paskaitą tai dienai pritaikintą davė prof. Ernestas Paršelis, o birutiečių mergaitės gražiai montaže nukėlė visus į Lieuvą Šv. Cecilijos choras sugiedojo himnus.

Šiomet Tautos šventė praėjo gedulo ženkle dėl "Atžalyno" vadovės ir mokytojos Z. Vana-gaitės mirties.

Atsiskyrus iš gyvųjų tarpo JONUI ALIŠAUŠKUI, žmonai A. Ališauskienei, sūnui Robertui ir giminėms: p. J. Zavickui, J. Gaidamauskienei ir A. Korovackienei, nuoširdžiai užuojautą reiškia

A. Mičiūdas ir šeima.

Liūdesio valandoje PETRUI JASIUKYNUI mirus, jo žmoną p. Jasiukynienę ir vaikus nuoširdžiai užjaučiame.

H. V. ir B. Survilai, Vyt. Malėla, Agnė ir Romas Malėlai.

Apleidus šį pasaulį PETRUI JASIUKYNUI liūdinčiai žmonai ir vaikams reiškiamas nuoširdžiai užuojautą.

Ona ir Juozas Bukevičiai, Graciėlė ir Rytis Kuzavinai.

Atsilankyk į Lietuvių Centrą per šventės.

1968 METŲ SPALIŲ SUKAKTUVINIO MĖNESIO ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO PARENGIMAI

Spalių mėn. 6 d. 11.30 val. — Mišios už mirusius narius "Santo Cristo" bažnyčioje, Av. Cruz 6820 V. Lugano; dalyvaujant Chorui.

13 val. — draugiški asado - pietūs Lietuvių Centro patalpose c. Tabare 6950.

Spalių mėn. 12 d. 21 val. — Didingas 42 metų Lietuvių Centro sukakties Minėjimo aktas, Dr. Jono Basanavičiaus vardo salėje c. Tabarė 6950. Programoje dalyvauja: Lietuvių Centro Choras "AUŠRA" Mažųjų ansamblis "Partynas", L. Centro Jaunimo Ansamblis, Sveikinimai ir kiti įvairumai. Bus atidengtas Dr. Jono Basanavičiaus paveikslas. Šokiais groja Orkestras ir rinktinė plokštelių muzika. Bendros vaišės — Įėjimas — Laisva auka.

Spalių mėn. 19 d. 16 val. — Truko ir kitų vidaus žaidimų rungtinių pradžia.

Spalių mėn. 20 d. — Papi - futbolo rungtynės.

Spalių mėn. 26 d. 21 val. — DRAUGIŠKUMO VAKARIENĖ su programa Orkestru ir kitais įvairumais. Rengia Arg. Lietuvių Centro Vedusis Jaunimas.

Visus maloniai kviečia dalyvauti A. L. Centro Valdyba.